

TWÓRCZOŚĆ JAKO KLUCZOWA KOMPETENCJA

KAŻDA KOMPETENCJA
TO Z JEDNEJ STRONY
WIEDZA, Z DRUGIEJ
UMIEJĘTNOŚCI I
WRESZCIE POSTAWA,
CZYLI GOTOWOŚĆ
DO JEJ ROZWIJANIA.

Twórczy uczeń

Twórcza szkoła

Twórcza postawa

Twórcze działanie

Twórcza praca

Twórczy nauczyciel

Twórcze pomysły

Twórcze rozwiązywanie problemu

CZĘŚĆ PIERWSZA - KONTEKST

CZY SZKOŁA JEST MIEJSCEM SPRZYJAJĄCYM ROZWOJOWI
TWÓRCZYCH POSTAW?

DZISIEJSZA SZKOŁA ZBUDOWANA JEST NA
BAZIE TRZECH ZAŁOŻEŃ

O BOWIĄZEK SZKOLNY
JEDNOLITY PROGRAM
MASOWOŚĆ

JAK KREOWAĆ W TYCH WARUNKACH MIEJSCE:

**SWOBODNEJ TWÓRCZOŚCI,
SPERSONALIZOWANEJ EDUKACJI,
WYKORZYSTANIA RÓŻNORODNEGO
POTENCJAŁU?**

CZY RZECZYWIŚCIE
MODEL DZISIEJSZEJ
SZKOŁY HAMUJE
ROZWÓJ TWÓRCZYCH
AKTYWNOŚCI?

SZKOŁA REAKTYWNA
VS
SZKOŁA PROAKTYWNA

W WIĘKSZOŚCI SZKÓŁ **TWÓRCZOŚĆ REAKTYWNA** DOMINUJE NAD **PROAKTYWNA**, CZYLI TAKĄ, KTÓRA BYŁABY PODEJMOWANA PRZEZ UCZNIÓW SPONTANICZNIE, W WYNIKU ODCZUWANIA RÓŻNORODNYCH POTRZEB: POZNAWCZYCH, SPOŁECZNYCH LUB BIOLOGICZNYCH, A PONADTO BYŁABY **AKTYWNOŚCIĄ MOTYWOWANĄ WEWNĘTRZNIE**, A NIE PODEJMOWANA ZE WZGLĘDU NA PRESJĘ ZEWNĘTRZNA. TWÓRCZOŚĆ REAKTYWNA JEST ZAWSZE „UDYDAKTYCZNIONA”.

WARUNKI ROZWOJU TWÓRCZOŚCI W SZKOLNEJ KLASIE

SZEROKO ROZUMIANE
ŚRODOWISKO, CZYLI
CZAS PRACY, MIEJSCE,
RÓŻNORODNE POMOCY,
FORMA ZAJĘĆ ITD.

NOWA ROLA NAUCZYCIELA, JEGO NOWE FUNKCJE

NOWE POSTAWY I NAWYKI UCZNIÓW

GŁÓWNYM CELEM SZKOŁY WG **JOHNA DEWEYA** BYŁO **POBUDZANIE** WRODZONYCH ZDOLNOŚCI DZIECI, ZAINTERESOWAŃ, **WZBOGACANIE** DOŚWIADCZEŃ, **SAMODZIELNA PRACA**, NATOMIAST WIEDZĘ ZDOBYWAŁO SIĘ NIEJAKO PRZY OKAZJI.

W SZKOLE NIE BYŁO LEKCJI I PRZEDMIOTÓW, OŚRODKIEM BYŁ PROBLEM, KTÓRY NAPOTYKAŁO DZIECKO W CODZIENNYM ŻYCIU I JEGO ROZWIĄZANIE MAJĄCE DOPROWADZIĆ DO NABYWANIA WIADOMOŚCI, DLATEGO ZADANIEM SZKOŁY BYŁO **STWARZANIE SYTUACJI BĘDĄCYCH ŹRÓDŁEM OWYCH PROBLEMÓW.**

CZĘŚĆ DRUGA - KSZTAŁTOWANIE POSTAW

JAK WYKORZYSTAĆ TRANSFORMACYJNY MODEL EDUKACJI?

W INNOWACYJNYM MODELU EDUKACJI TWORZYMY
MIEJSCE ROZWOJU TAKICH POSTAW JAK
INICJATYWNOŚĆ I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ
ROZUMIANE JAKO TWÓRCZOŚĆ

W TEN SPOSÓB STYMULUJEMY ROZWÓJ:

PROAKTYWNOŚCI
POCZUCIA WŁASNEJ WARTOŚCI
SPÓJNOŚCI WEWNĘTRZNEJ
POZYTYWNEGO MYŚLENIA
POCZUCIA OBFITOŚCI

Młode pokolenie spodziewa się możliwości wyboru, gdzie i kiedy będzie pracować; wykorzystuje nowe rozwiązania techniczne, aby uwolnić się od ograniczeń tradycyjnej przestrzeni biurowej i narzuconych godzin pracy; łączy swoje prywatne i towarzyskie życie z życiem zawodowym.

PORTRET POKOLENIA SIECI
WOLNOŚĆ

DOPASOWANIE DO SWOICH POTRZEB (KASTOMIZACJA)

BACZNA OBSERWACJA

WIARYGODNOŚĆ

WSPÓŁPRACA

ROZRYWKA

SZYBKIE TEMPO

INNOWACYJNOŚĆ

TO KONSEKWENCJA ODDZIAŁYWAŃ
WYCHOWAWCZYCH

CZĘŚĆ TRZECIA - KRYTERIA I MODELE

JAKIE MODELE ZAJĘĆ STYMULUJĄ
ROZWÓJ TWÓRCZOŚCI?

CZTERY KRYTERIA WSPIERANIA ROZWOJU TWÓRCZOŚCI

KRYTERIUM **PERSONALIZACJI**

PRZEJĘCIE **ODPOWIEDZIALNOŚCI** ZA EFEKT WŁASNEJ PRACY

DOSKONAŁOŚCI I BIEGŁOŚCI

NOWE **RELACJE**

TRZY MODELE DZIAŁAŃ:

WEBQUEST
CHALLENGE BASED LEARNING
PROJECT MANAGEMENT

KAŻDY Z TYCH MODELI:

- ODWOŁUJE SIĘ DO PRZEKAZANIA UCZNIOWI: ODPOWIEDZIALNOŚĆ I ZA WŁASNE UCZENIE I TYM SAMYM WŁASNY ROZWÓJ,
- WYKORZYSTUJE POTENCJAŁ I INDYWIDUALNĄ SIŁĘ
- UMOŻLIWIA PEŁNY DOSTĘP DO TYCH SAMYCH ZASOBÓW I NARZĘDZI,
- ORAZ ZAPEWNI WŁAŚCIWE RELACJE Z INNYMI.

JOHN DEWEY (1859-1952) WYODRĘBNIŁ ETAPY MYŚLENIA PROWADZĄCE DO
ROZWIĄZANIA PROBLEMU:

ODCZUCIE TRUDNOŚCI

OKREŚLENIE TRUDNOŚCI – SFORMUŁOWANIE PROBLEMU

SZUKANIE ROZWIĄZAŃ – FORMUŁOWANIE HIPOTEZ

WYPROWADZENIE DROGĄ ROZUMOWANIA WNIOSKÓW Z ROZWIĄZAŃ –

LOGICZNA WERYFIKACJA HIPOTEZ

DALSZE OBSERWACJE PROWADZĄCE DO PRZYJĘCIA LUB ODRZUCENIA

HIPOTEZY – EMPIRYCZNA WERYFIKACJA HIPOTEZY.

ZADANIE TWÓRCZE
UCZNIOWIE ZDOBYWAJĄ WIEDZĘ I
UMIEJĘTNOŚCI POPRZEZ PRZETWARZANIE
INFORMACJI NA INNĄ FORMĘ NIŻ W
MATERIAŁACH ŹRÓDŁOWYCH.

EFEKTEM FINALNYM SĄ: GRY, POSTERY,
OBRAZY, PROJEKTY DZIAŁAŃ GOTOWE DO
ZASTOSOWANIA, SCENARIUSZE FILMÓW,
FILMY, OPOWIADANIA, WIERSZE ITP.

POZOSTAWIAMY UCZNIOM DUŻO
SWOBODY W ZAKRESIE ŚRODKÓW WYRAZU.

W EWALUACJI KRYTERIA POWINNY KŁAŚĆ
NACISK NA TWÓRCZOŚĆ, WŁASNĄ EKSPRESJĘ
I UWZGLĘDNIĄĆ SPECYFIKĘ GATUNKU
TWÓRCZOŚCI WYBRANEJ PRZEZ UCZNIA.

CZĘŚĆ CZWARTA - JESZCZE INACZEJ

NA CZYM POLEGA
ROZWÓJ
TWÓRCZOŚCI W
SZKOLE?

TWÓRCZOŚĆ ROZUMIANA JAKO
POGŁĘBIONE UCZENIE W KONTEKŚCIE
JEGO PIĘCIU ELEMENTÓW

PIEC ELEMENTÓW UCZENIA SPRZYJAJĄCYCH
TWÓRCZYM POSTAWOM:

PERSONALIZACJA
KOMUNIKACJA I KREATYWNOŚĆ
KRYTYCZNE MYŚLENIE
WSPÓŁPRACA
ODWOŁANIE SIĘ DO RZECZYWISTEGO ŚWIATA.

SPERSONALIZOWANE UCZENIE SIĘ: MATERIAŁY
SĄ ZAPROJEKTOWANE TAK, ABY BYŁY ELASTYCZNE,
MAKSYMALIZOWAŁY WYBÓR UCZNIÓW I
ODPOWIADAŁY RÓŻNYM POZIOMOM UMIEJĘTNOŚCI.

KOMUNIKACJA I TWORZENIE: UCZNIOWIE WYKORZYSTUJĄ PROCES TWÓRCZY DO PROJEKTOWANIA. DZIELĄ SIĘ TYM, CO WIEDZĄ, MYŚLĄ LUB CZUJĄ I STOSUJĄ ZASADY PROJEKTOWANIA, KTÓRE POMOGĄ IM DOTRZEĆ DO ODBIORCÓW.

KRYTYCZNE MYŚLENIE: UCZNIOWIE
ANALIZUJĄ, INTERPRETUJĄ, SYNTETYZUJĄ, OCENIAJĄ,
WARTOŚCIUJĄ I TWORZĄ PRODUKTY DO
WYKONANIA CZYNNOŚCI.

PRACA ZESPOŁOWA: ĆWICZENIA MAJĄ BYĆ
ELASTYCZNE, ABY UCZNIOWIE MOGLI JE
WYKONYWAĆ W MAŁYCH GRUPACH.

ZAANGAŻOWANIE W ŚWIECIE

RZECZYWISTYM: UCZNIOWIE
TWORZĄ PROJEKTY, KTÓRE MAJĄ
ZNACZENIE DLA NICH, ICH SZKOŁY
LUB SPOŁECZNOŚCI.

TWÓRCZOŚĆ

«TWORZENIE CZEGOŚ, ZWŁASZCZA DZIEŁ SZTUKI»
«OGÓŁ DZIEŁ STWORZONYCH PRZEZ KOGOŚ,
ZWYKLE PRZEZ ARTYSTĘ»

SZKOŁA LABORATORIUM
ARTYSTYCZNYCH DOŚWIADCZEŃ

Edukacja przyszłości, Witold Kołodziejczyk

Blog dedykowany liderom edukacji przyszłości

SOBOTA, 31 SIERPANIA 2019

W poszukiwaniu mistrza

ARCHIWUM BLOGA

▼ 2019 (8)

▼ sierpnia (1)

DZIĘKUJĘ I ZAPRASZAM NA MÓJ BLOG